

FAQ

Om SV

- **Studieförbundet Vuxenskolan bildades 1967,**
genom en sammanslagning av Landsbygdens studieförbund och det Liberala studieförbundet. 1919 beslutades att utreda förutsättningarna för att starta ett folkbildningsarbete inom SLU (idag CUF) med studiecirklar och studiebibliotek. Men det blev ett lokalt initiativ på gården Gåsabol i Slöinge i Halland som av tradition räknas som starten för den utveckling som ledde fram till bildandet av Svenska Landsbygdens Studieförbund och idag Studieförbundet Vuxenskolan. Det var den studiecirkeln som kom att kallas Fria tankars hem. Läs mer om folkbildningens, och SV:s historia här: <https://www.sv.se/om-sv/historia/>
- **Hur många cirkelledare har SV?**
– vi har ungefär 20 000 cirkelledare över hela landet, där majoriteten jobbar helt ideellt. Alla cirkelledare har fått en introduktion och utbildning av SV. Vi erbjuder vidareutbildning för cirkelledarna i bland annat ledarskap, gruppdynamik eller pedagogik och folkbildningens metodik.
- **Hur många organisationer samarbetar SV med?**
– vi har ungefär 40 nationella organisationer och föreningar som vi har samarbete med. Lokalt har vi flera tusen föreningar som vi stöttar och genomför folkbildning tillsammans med. Samarbetet med föreningar, organisationer och mer eller mindre organiserade grupper har sin grund i folkbildningens idé och är en viktig del av SV:s syfte. Den demokratiska uppbyggnaden och viljan till en bredare bildning för många människor är central, när vi planerar och genomför verksamhet.
- **Hur många individer når SV?**
- SV når varje år 210 000 unika individer genom studiecirklar och annan folkbildning. Många av våra deltagare går fler än en studiecirkel och därför når vi nästan 500 000 personer årligen och ytterligare 3 miljoner besökare i våra kulturarrangemang.
- **Vilka är de vanligaste ämnena i SV?**
Verksamheten präglas av studiecirklar och kulturarrangemang inom en mängd områden med viss övervikt mot olika kulturyttringar och traditionellt hantverk.
- **Vilka målgrupper når SV**
SV:s mest typiska deltagare, kan beskrivas som traditionalistisk med en något lägre utbildningsnivå än snittbefolkningen, framförallt i glesbygd. I de större städerna förekommer också en högre utbildningsnivå. Majoriteten är 60 år eller äldre och ca 60% är kvinnor. Värderingsmässigt finns ett engagemang för lokala frågor. Våra deltagare återkommer frekvent både i de verksamheter som genomförs tillsammans med SV:s medlems- och samverkansorganisationer, samt i den verksamhet som vänder sig till allmänheten.

Om Folkbildning

- **Vad ingår i folkbildningens definition?**
  - Den organiserade folkbildningen definieras som studieförbund och folkhögskolor. I en bredare definition ingår även public service, folkbiblioteken och arkiven inom folkbildningen.
- **Hur många personer når folkbildningen i Sverige?**
  - Studieförbunden når varje år 600 000 unika deltagare i studiecirkel och 20 miljoner besökare i kulturprogram.
- **Hur många Studieförbund finns det?**
  - Det finns 10 studieförbund som organiserar verksamhet i olika omfattning i Sverige.
- **Hur finansieras folkbildningen?**
  - Folkbildningen finansieras till stor del genom anslag från stat, regioner och kommuner. Även deltagarintäkter och projekt- och uppdragsmedel finns. Statsbidraget har de senaste åren legat på strax över 4,4 miljarder kronor, som fördelas till folkhögskolor och studieförbund.
- **Hur fördelas anslagen till folkbildningen?**
  - Folkbildningsrådet fördelar stödet till studieförbund och folkhögskolor. Det görs utifrån villkor för statsbidrag. Lokalt fördelas stödet från kultur- och bildningsnämnder eller motsvarande, oftast utifrån samma kriterier som Folkbildningsrådet satt upp.
- **Varför ger staten anslag till folkbildning?**
  - Ett grundläggande skäl till att staten, kommuner och regioner stödjer folkbildningen är att den bidrar till en demokratisk utveckling av samhället. Det är riksdagen som beslutar om statens syfte med att stödja folkbildningen.

Statens syften med stödet till folkhögskolor och studieförbund är att:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Om kritiken kring styrningen av folkbildning

- **Vad är, och hur fungerar självförvaltningsmodellen?**
- Självförvaltning innebär att Folkbildningsrådet, i myndighets ställe, fördelar pengarna från staten samt utvärderar och kontrollerar att pengarna används till rätt ändamål.
Folkbildningsrådet är en ideell förening med vissa myndighetsuppdrag givna av riksdagen och regeringen. Utifrån de uppdragen tas sedan regler och riktlinjer fram, som studieförbunden förhåller sig till.
- **Varför är självförvaltningen viktig**
Folkbildning skapas av deltagare, cirkelledare och studieförbundens personal tillsammans. Studiecirklar har inga kursplaner, det är genom tilliten till gruppen, att själva utforska sitt lärande, behov av kunskap och metoder, som folkbildning skapas. Den tilliten skapas först när det är fritt och frivilligt och när ansvaret ligger på deltagarna i gruppen.
Självförvaltningsmodellen bygger på att tillit och ansvar fördelas från staten, till folkbildningsrådet, vidare till respektive studieförbund.
Fortsättningsvis in till avdelning, till varje verksamhetsutvecklare, till cirkelledaren och slutligen till den enskilda studiecirkeln.

Det är genom denna långtgående tillit som vi skapar förutsättningar för en fri och självständig folkbildning som svarar mot både individens och samhällets behov.
- **Om kritiken mot Ibn Rushd**
Ibn Rushd har under flera år fått kritik för att deras verksamhet inte lever upp till statens syfte ”att stärka och utveckla demokratin”. Kritiken kommer främst från ett antal debattörer. I ett antal fall har stödet till Ibn Rushd dragits in lokalt. Erik Amnå har undersökt organisationen i rapporten När tilliten prövas. Erik menar att Ibn Rushd har ett antal utmaningar att komma till rätta med, men också ett antal styrkor som särskiljer dem som mer lyckade insatser än från andra studieförbund.
- **Vad tycker SV om Ibn Rushd**
Det är inte SV:s uppgift att utöva kontroll eller bedöma andra studieförbund. Vi förväntar oss att samtliga studieförbund efterlever dagens regelverk. Vi ställer frågor om vi uppfattar avvikelser och vi anmäler om vi identifierar fel.

Om vårt kvalitetsarbete och särskilda granskning

- **Hur fungerar SV:s kvalitetsarbete?**

Vårt kvalitetsarbete utgår från både kvalitet i administrationen och kvalitet i verksamheten. Vi arbetar utifrån så väl granskning, genom den löpande kontrollen, men också genom löpande etik- och kvalitetsarbete.

SV:s kvalitetsarbete bygger på ständiga förbättringar och att lära i vardagen. Den generella metoden i förbättringsarbetet bygger på förbättringshjulet fyra steg: planera, göra, studera och agera.

Vi är ödmjuka inför våra egna fel och brister, är transparenta med dessa och rättar till eller stryker verksamheten när det upptäcks.

- **Hur fungerar andra studieförbunds kvalitetsarbete?**

Vi har fullt fokus på vårt arbete med kvalitet och vi förväntar oss att andra studieförbund också gör så. Vi ställer frågor (kritiska) till andra studieförbund men vi dömer dem inte. Vi välkomnar FBR utökade granskning och kontroll och vi avsätter relevanta resurser både lokalt och nationellt för att kunna motsvara denna granskning.

- **Är det bidragssystemets fel?**

Vi kritiserar inte nuvarande bidragssystem. Det är inte statsbidragsvillkoren som är felkonstruerade. Ett system är aldrig fulländat, men det är tilliten till vår dynamiska och värderingsdrivna verksamhet i kombination med den pedagogiska formen och tron på människans inneboende kraft och vilja till utveckling som systemet lovvärt har en stark ambition att bidra till.

- **Vad gör studieförbunden gemensamt?**

- Utgångsläget för vårt gemensamma kvalitets- och granskningsarbete är Studieförbundens etiska förhållningssätt – en etisk kod för samtliga 10 studieförbund att förhålla sig till.

- Just nu inför vi e-lista, som den verifikation som styrker närvaro i studiecirkeln.

- Vi har utvecklat ett gemensamt IT-verktyg för att identifiera misstänkta oegentligheter i ett eller flera studieförbund, t ex dubbelrapportering.

- Vi har samverkan med Polisen NOA, i de fall vi utsätts för ekonomisk brottslighet.

- Systematiskt arbete med risk- och väsentlighetsanalyser, för att sprida kunskaper om risker mellan studieförbunden.